

ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА НА ПРЕЛАСКУ У СРЕДЊУ ШКОЛУ

Донети одлуку коју средњу школу уписати није нимало лако. Пре доношења одлуке о избору занимања потребно је, пре свега, упознати себе. То значи, упознати своје способности, интересовања и вредности. У томе вам могу помоћи разговори са родитељима, наставницима, пријатељима, стручњацима (психологом и педагогом). Циљ професионалне оријентације је да откријеш, истражиш и преиспиташ себе, направиш личну процену и на основу ње изабереш будућу средњу школу или занимање. Успешан избор занимања мери се тиме колико те занимање којим се сваког дана бавиш чини срећном и задовољном особом.

НАЈЧЕШЋЕ ГРЕШКЕ У ИЗБОРУ ШКОЛЕ И ЗАНИМАЊА

- **Уписаћу се у најближу школу**
(Размисли- згодно је када је школа близу куће, али то не треба да буде пресудно приликом твог избора. Постоје много важнији разлози за избор школе и занимања.)
- **Уписаћу се у школу у коју иду и моји другови**
(Размисли- биће другова и другарица и у новој школи. Старо друштво можеш да виђаш и у слободно време, али ти оно не може помоћи ако си у погрешно одабраној школи)
- **Уписаћу се у ову школу, јер је популарна**
(Размисли- популарност је пролазна. Занимљиво је шта већина мисли, али ипак ти направи свој избор! Твој успех и задовољство може донети популарност и теби и твом занимању.
- **Уписаћу се у школу коју су за мене одабрали родитељи**
(Размисли- родитељи могу имати занимљиве предлоге. Ти размисли, јер је време да направиш свој избор. Свакако немој да бираш школу само због родитеља. Такође, ако ти се жеље поклапају са родитељским, немој по сваку цену бирати нешто супротно)
- **Уписаћу се било где јер имам слаб успех**
(Размисли-чак и са слабијим школским успехом постоји могућност избора)
- **Одлука је донета, не размишљам о другим школама**
(Размисли- не заборави да свако може да буде успешан у читавом низу занимања. Осим твог првог одређења, важно је да имаш и резервне изборе због ограниченог броја места)
- **Ја сам вуковац, све ми иде сјајно од руке. Знам да ћу, шта год да упишем, бити успешан**

(Размисли- да би се успешно радило, осим способности, знања, вештина и радне дисциплине, мора постојати и живо интересовање за оно што се ради. Признаћеш да те ни сви школски предмети не интересују подједнако. Нека то буде тачка од које ћеш почети размишљати о будућем занимању)

· **Осветнички пут- одлуке типа: „ Показаћу ја њима шта и колико могу“**

(Размисли- најчешће то значи изабрати занимање које тражи или мало више способности него што их имаш, или неке способности које те баш и не красе. Треба ли провести читав један велики и важан део живота у доказивању било коме и било чему? Не заборави да је то веома напорно: захтева увек већу количину рада него што би био случај да смо изабрали нешто нама примерено, а овакав избор је праћен трајном психичком напетостју и страхом од неуспеха)

Постоје следеће групе средњих школа:

- ГИМНАЗИЈЕ
- СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ
- ШКОЛЕ ЗА УЧЕНИКЕ СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА
- УМЕТНИЧКЕ ШКОЛЕ

ГИМНАЗИЈА

Гимназија је школа која пружа широко опште образовање и припрема ученике за даље школовање на факултетима или високим школама струковних студија. Траје четири године! Гимназија не оспособљава ни за једно занимање!

Типови гимназија

Друштвено језички смер	преовлађују страни језици и друштвене науке
Природно-математички смер	већи број часова посвећен је предметима природних наука
Гимназија општег типа	подједнако су заступљени предмети природних и друштвених наука
Гимназија за ученике са посебним способностима	-Филолошка гимназија -Математичка гимназија -Гимназија за спортисте -Гимназија за ученике са посебним способностима за физику, информатику и рачунарство
Војна гимназија	припрема ученике за наставак школовања на војним академијама

СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ

Оспособљавају за рад и дају могућност за наставак школовања. Школовање у њима траје три године (III степен) или четири године (IV степен).

Пожељне склоности и особине

Економска

- добро сналажење у рачунару
- воле да раде са бројевима

Медицинска

- стрпљење, сталоженост
- добра предзнања из хемије и биологије
- потреба да се помаже другима

Електротехничка

- развијене опште интелектуалне и нумеричке способности
- снажно интересовање за технику и информатику

Архитектонска

- развијене способности схватања просторних односа
- успех у техничком цртању
- изражена естетска и техничка интересовања

УМЕТНИЧКЕ ШКОЛЕ

Оспособљавају за рад у уметничким занимањима и за даље школовање. Трају 3 или 4 године. За упис у уметничке школе полаже се пријемни испит.

У њих се уписују ученици са посебно израженим талентом за те области.

- **Музичке школе**
- **Балетске школе**
- **Школе ликовне области**
- **Дизајн**
- **Уметнички занати**

ШТА ЈЕ ВАЖНО КАДА БИРАМО ШКОЛУ?

- Колико траје школовање?
- Какве захтеве школа поставља пред кандидате за упис?
- Какви предмети се уче?
- Каква знања и вештине можеш да стекнеш?
- Које ће бити твоје стечено звање?
- Какви су изгледи за запослење након школовања?

ИЗБОР ЈЕ ТВОЈ! ШКОЛА, ОДНОСНО ЗАНИМАЊЕ, МОРА ОДГОВАРАТИ ТЕБИ, А ТЕК ОНДА ТВОЈИМ РОДИТЕЉИМА, ДРУГОВИМА ИЛИ НАСТАВНИЦИМА.

МАЛИ САВЕТИ ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

- **Покушај да дођеш на полагање у доброј физичкој кондицији** (свеж, одморан, сит..)
- Пре него што кренеш **провери да ли код себе имаш сав потребан прибор и документа**
- **Пажљиво саслушај упутства**
- Пре него што почнеш са решавањем задатака погледај пажљиво цели тест. **Планирај и распореди време** решавања појединачних задатака. Прво решавај задатке које најбоље знаш, да би ојачао самопоуздање.
- **Пажљиво и до краја прочитај свако питање** пре него штозначиш свој одговор. Ако те питање збуњује прочитај поново.

- Ако се „блокираш“ одговарајући на одређено питање, не размишљај предуго. Почни да решаваш нешто друго, током решавања другог задатка твој ум ће и даље тражити одговор.
- Обрати пажњу на ситнице и „цаке“.
- Уколико осетиш напетост или страх, застани мало и одмори се. Покушај извесно време да дишеш дубоко и лагано, или уместо тога замисли неки пријатан, за тебе умирујући приказ и задржи га извесно време у мислима. Након опуштања настави да решаваш тест.

Тим за професионалну оријентацију

